

Peder Nielsen Mollerup til Vestervig Kloster.

En Kriminalhistorie fra 1724

Cand. theol. Jørgen Lundbye.

Den rejsende, der en kort Stund er standset ved Gravmælerne i Vestervig Kirke, vil næppe have ænset Navnet Peder Mollerup på en af Ligstenene derinde; det forsvinder helt i det historiske Gys, hvori Middelalderluften om Liden Kirsten og Prins Buris' Grave har hensat Beskueren og ligesom tryllebundet hans Tanker. En Vestervig Klosters Herremand uden romantisk Udsmykning kan selvfølgelig ikke konkurrere som et mere tilfældigt Nummer i Kataloger over for det nævnte elskende Par. - Mollerup er som historisk Person for ny, for lidt kendt til at interessere andre end Slægten og kanske enkelte af Egnens Beboere. En stedlig Overlevering om ham møder man ikke. Hans Støv hviler i Korets søndre Side, hvor Gårdens Ejere havde deres forhen åbne Begravelse. I denne hviler blandt andre Hr. Joachim Irgens til Vestervig Kloster. Han købte Godset 1661 af Kronen; hidtil havde det siden Reformationen været et kgl. Len. Irgens døde 1678. Her ligger fremdeles hans Hustru Cornelia Bichers, deres Søn Gerhard Irgens, død 1698, 32 År gl.; dernæst Kammer-Assessor Peder Nielsen Mollerup til Vestervig Kloster, død 1737, 86 År gl.; hans Hustru Mette Låsby, død 1750; Hedevig Sabina von Pretzlen, Oberst Jens Mollerups første Frue, død 1735, og hans anden Frue Anne Margrete Lautrup, død 1746.

Lige over for Prædikestolen er opsat et Epitafium af Billedhuggerarbejde over Provst og Sognepræst i Vestervig Magister Peder Goische, som døde 1723, 52 År gl., og hans tvende Hustruer Maren Olufsdatter Hosum og Bodil Margrete Rosenstand. På en af Kirkens Piller ses en Major Grevecops Våben.¹⁾

Flere af disse Personer var Baggrundsskikkelser i et uhyggeligt Oprin, der bragte Hovedmanden fra Anklagebænken til Tiggerstaven.

Hollænderen Joachim Irgens og Oberst Mollerup skal kun nævnes her, fordi disse to Mænd, den ene efter den anden, begyndte og fuldendte Nedbrydelsen af St. Thøgers Kirke, en af Landets allerældste og interessanteste Kirker og derved skilte Thy af med dets bedste historiske Mindesmærke.

Irgens nedbrød det gamle Kloster og opførte på Fundamenterne et Herresæde i italiensk Stil; han skaffede sig Stenene dertil ved at nedbryde St. Thøgers Kirkes Mure. 1752 fuldendte Oberst

Mollerup ødelæggelsesværket ved at lade Pladsen, hvorpå Kirken havde stået, rydde; han fandt da en Grundvold af hugne Kampestene, 4 Fod høj, af hvilke han lod opføre et Hus på Gården i to Etager.²⁾ Det var en Vandalisme i Datidens Herremænds Stil, men derfor ikke mindre skændig. Dengang kendtes ikke Straffe for Forgribelse på nationale Mindesmærker. Men senere Slægter har dømt den. Bygningerne af de rannede Kirkesten blev fuldstændig nedrevne 1840.

Peder Nielsen Mollerup blev født den 17. November 1651 i Moldrup By, Skanderborg Amt, hvor han ejede en Gård.³⁾

Joachim Irgens bortforpagtede Vestervig Kloster til Mollerup, som købte hele Godset af Irgens Enke⁴⁾, Fru Cornelia Blichers i 1698. Omtrent ved samme Tid ægtede Mollerup Mette Jensdatter Låsby, f. den 24. Januar 1676 i Århus, Datter af Borgmester Jens Låsby smst. En Søn af dem omtaler, at de i deres Ægteskab på Vestervig fik 14 Børn; en Datter Cornelia blev gift med Regimentskvartermester Rothe i Randers; en anden Datter blev gift med Sognepræst i Vestervig Hr. Anders Winding. 2 af Sønnerne blev Officerer; den ældste af disse Jens M. blev senere Ejer af Godset; den yngre Johan M. blev Chef for et Kompagni på Biellerup Ladegård, St. Mortens østre Landdistrikt, Støvring Herred, og ægtede 1737, 27 År gl., Chatarina Elisabeth de la Mare fra Vejle.⁵⁾

Til Vestervig Kloster hørte en Del Bøndergods og forskellige Rettigheder. Nordmanden Arennt Berntsen skriver i 1656 derom følgende:

”Oc endog Wæstervig er et forneme stort Lehn, så alligevel eftersom det stetze hafver vorrit it Closter, til hvilket (ligesom oc til de andere Clostere) intet Ting eller Herrit haffver svaret, des Gods ocså udi underskeedlige Herreder vist er adsprid, haffver af Alders (Tid) alle Herrederne i Ty med Tingenis Høyhed fuld(t) Ørum Slot oc Lehn, hvortil de endnu svare.”⁶⁾

De meget betydelige Indtægter af Bøndergodset, der var tillagt Vestervig Kloster, var

² Samme V. 477.

³ Biographica Danica II. Manuskript ved Johan Moldrup.

⁴ Trap: Danmark.

⁵ Biograf. Dan., anførte Skrift.

⁶ Arennt Berntsen: Danmark oc Norges Frugtbare Herlighed, p. 164.

¹ Pontoppidan: Danske Atlas V. 475.

imidlertid ikke tilstrækkelige for Assessor Mollerup. Forhørsprotokollen og Dommen over ham i den Sag, der her skal fremstilles, viser os M. som en meget bjergsom Mand ringeagtende Love og Fæstebreve, opfindsom, når det gjaldt om at indvinde nye Indtægtskilder.

Ikke alene lod han Fæstebønderne betale større Afgift og Landgilde, end han med fuld Ret kunde forlange; men han fratog endog nogle af dem Stykker af deres Jorder og Ejendomme og forlangte endda samme Afgift som før. Fiskeriet i Havet og på Fjorden pålagde han Afgifter, som ikke før var kendt, og som han savnede enhver Adkomst til. Altså, som man ser, en finere Form for Røveri! Selv Agger Kirke blev for ham et Middel til Pengeafpresning; Loven tillod bestemt Betaling for Ringning med Klokken, for Lys og for Jord på Kirkegården. Mollerup satte Taksterne op!

Det Billede af Mollerup, der rejser sig ud af en Kriminalproces' Akter, bliver naturligt mørkt og ensidigt. Barsk og brutal står han for os i første Linje; en ægte Lovbryder og Bondeplager var han, om endog de gulnede Blade ved at fortælle om hans Hjælpsomhed og Godgørenhed.

En Karakteristik af ham kan ikke tegnes ud af det forhåndenværende Materiale. Kun det skal siges, at bare sort var Mollerup selvfølgelig ikke.

Anledningen til den Kriminalhistorie, hvori Mollerup nærmest ved Vanvare blev Hovedpersonen, fandt Sted i Røn By ved Vesterhavet, der i Begyndelsen af det 18de Århundrede var ret talrig befolket; Røn hørte til Agger Sogn. Thy var dengang endnu landfast med Harsyssel og strakte sig mange Hundrede Fod længere ud i Havet. I Beskrivelser om Thyland fra de Tider læser man følgende:

”Ty er it Land 8 Mile langt oc 2 Mile bredt imellom Westerhaff oc Limfiord. I Norden er det landfast med Hanherrit oc Wendsyssel, men i Synden mod Harsyssel udskyder det en Arm eller it smal Stycke Land, som i Bredden neppeligen for 1 Fierding Weigs oc i lengden for ½ Mil kand være at regne: Hvilcken smale Strimmel eller Jordsmon gjør samme Egn sammenhængig med Harsyssel.”⁷⁾

På denne Ottendedel Mil må vi søge Røn. Byens Befolkning var Fiskere.

Dér gik i Året 1722 en vanfør Fisker Niels Poulsen, Byens Skræk. Han var fordrukken, onskabsfuld og hævnerrig. En Snes År tidligere var han bleven lemlæstet ved Havet og lå 3 År under Badskærs Hånd i Lemvig; da han kom op, måtte han gå med Stok og var lam på det ene Ben for Resten af hans Levetid. Alligevel gjorde han sin Tur med på Havet og var dygtig til sit Fiskeri. Men når han var fuld, vilde han gøre Ulykker. Han gik

gerne med et Par Knive. En Dag først i April kom han ned til Fjorden, hvor alle Byfolkene var ved ”at drage Bord”; han søgte 2 af sine Lavsmænd, Jep Ovesen og Peder Nielsen, og sagde, at han vilde myrde dem, som de gik mellem Byfolkene, og det skulde ske ”inden i Morgen Aften”, og så vilde han sætte Ild på Byen og brænde den af. Ved Juletider opfordrede han Maren Pedersdatter til at tilsige alle hans Lavsmænds Koner, at de skulde lave Kiste og Lagener til deres Mænd, såsom han vilde myrde dem, inden de kom fra Havet. En anden gav han samme Besked. Lavsmændene, Fiskerne Peder Michelsen, Peder Nielsen, Jep Ovesen, Mads Poulsen, Mads Jensen og lille Peder Jacobsen, lod siden føre til Protokols, at Niels Poulsen havde truet dem samtlig på deres Liv, og de turde ikke komme på Havet med ham, førend de fik Kniven fra ham.

Undertiden gik han til Håndgribeligheder. Først på Vinteren (1721-1722) var han en Aften kommet til Christen Madsens Enkes Hus, efter at hendes Dør var lukket, og vilde ind. Sønnen Christen Christensen og de to Mænd Peter Andersen og Niels Christensen var til Stede i Huset, og dog turde de ikke lukke ham ind. Niels Poulsen tog da en stor Sten med begge Hænder og tærskede løs på Døren, indtil den gik i Stykker. - Der blev ofte klaget over ham til Provst Goische, som gjorde sig megen Umage med ”at refse, undervise og formane ham”, men til ingen Nytte; tilsidst blev han vist bort fra Skriftestolen uden Afløsning.

Hans Ufærd og onde Mund bragte ham på Kant med Loven. Den 1. December 1721 faldt der ved Vestervig Birketing følgende Dom over ham:

”Eftersom Niels Poulsen af Røn befindes at være lovligen indkaldet imod Beskyldning og Klage for sine forøvede Mishandlinger både udi Ord og Gierninger i adskiellige Måder, og hand efter Opsættelsens Tider indtet har kundet benægte eller ført nogen Contraveiis, som hand har beråbt sig på, så viides ej rettere at kiende, end ermeldte Niels Poulsen, formedelst han ej aleene udi Villads Jensens Huus har udslaget hans Vinduer og skieldet ham for Skielm, bør for Vinduet at betale 2 Mk. og for slig ubeviislig Skielden at bøde sin Halsbøde, som er trende 40 Lod Sølf og for den Skielden at gøre Villads Jensen tilbørlig Afbigt på Vestervig Bierketing, eller hvorsomhelst velbårne Herskabet det befaller, og eftersom hand har truet sine Naboer der i Byen med Mord og Brand, da bør hand derfor at sætte Borgen eller self borge for sig i Fengsel, efter bemeldte velbyrdige Husbundens got Befindende til Stadfæstelse under min Hånd og Signete.

Actum ut supra
Morten Christensen, Birkefoged.”⁸⁾

⁷ Arennt Berntsen: anførte Skrift p. 164.

⁸ Kallske Samling, Folio 171, p. 318.

Assessor Møllerup, der var hans Husbonde, lod ikke Dommen udføre straks. Han ventede, at Niels Poulsen skulde forbedre sig. Det skete dog ikke. Den 18. Decbr. kom der en Klage over ham fra Birkefoged Jens Pedersen på Ryssensteen. Møllerup lod da Dommen oplæse til Fængsel for Niels Poulsen; men stillede påny Sagen i Bero, så at Niels Poulsen fik Lejlighed til at øve Råhed endnu engang mod sin Hustru, hvem han ofte havde pryglet og rendt efter med Kniv og Økse, og jaget hende ud i Byen, ”så hun måtte sidde i deres Kiørhuse og Udhuse Nætterne over.” Nogen Tid efter Nyår havde Hustruen barslet, ”og fjerde Nat efter dref hand hende af hendis Seng, med Barnet i Armen, at hun skulde tænde ham et Lius, og når hun hafde tændt det og kom i Seng igien, så spøttede og blæste hand det ud trende Gange, og hun måtte op og tænde det igien, dog hand hafde intet at bruge det til. Berettet og hun (c: Konens Moder) hafde brygget en Tønne Øl til hendis Barsel, så hende til Fortræd tog hand Tappen af Tønden, kaste dend i Sengen og lod Øllet løbe på Jorden, hvilket hans Kone Apollone selver tilstod.”⁹⁾

Der er meget, der tyder på, at Niels Poulsen var sindssyg. I vor Tid vilde en sådan som farlig for sine Omgivelser sandsynligvis blive anbragt af det offentlige på en Sindssygeanstalt. Dengang måtte Folk trækkes med sådanne Individuer, indtil en skønne Dag deres egne Voldshandlinger gjorde en brat Ende på deres Bedrifter. Det siger sig selv, at også Niels Poulsen blev sin egen Ulykke. Derimod skyldes det nærmest en Tilfældighed, at hans Død tildelte ham Præget af et Offer for en vilkårlig og tyrannisk Herremandsrettergang.

Kort efter den ovenfor skildrede Medfart, han gav sin syge Hustru, øvede Niels Poulsen et råt Overfald på en værgeløs Kvinde. Om Begivenheden afgav den overfaldne Margrethe Jensdatter af Røn, Peder Nielsens Hustru, for den senere nedsatte Kommissionsdomstol følgende Forklaring:

„Så fremkom Margrethe Jensdatter af Røn,¹⁰⁾ som berettede således, som følger, at en Torsdag, som de var ved Stranden at fiske, kom Niels Poulsen af Øster og lagde sig ned på fire og klappede sig på sin Rumpe, og da var hand et halvt Bøsseskud fra hende og fem andre, som med hende var på Stranden; så rejste hand sig op igien og kom af Østen ned til Båden og gik til Else Christensdatter, som stod ved Stranden, og tråde hendes Fisker-Kube i Støcker, gik så fra hende til Maren Pedersdatter og tog fat på hendes Fiske-Kubbe og vilde ligeledis trådet den i Støcker; da bad hun ham og sagde: Nej,

Far lille, lad dend være, så sprang hand derfra til Vidnets Kubbe, og dend Gang han tog fat derpå, som var nogen fisk udi, og hun siuntes, det var Synd, hand skulde træde på Fiskene, tog hun fat på Kubben med hannem, og hand halte ved dens ene Side med sin eene Hånd, og Vidnet ved dend anden Side med både Hænder, og så slog Niels Poulsen med dend anden Hånd og slog til Vidnet på hendes venstre Side og på hendes Skuldre nogle Slag med en Kiep, som han hafde i Hånden, som hun icke kunde erindre, hvor mange var, og da hun fornam, det svej, slap hun Kubben, og så tog Niels Poulsen Vidnet i hendes Hals og Strubbe og slog hende imod Jorden, at hun snart var bleven borte i det samme, og dend Gang hun fik hendis Ånde til hende igien, låe hun og skrabte i Jorden med hendes Hænder og bad de andre hosstående reede sig; kom så Niels Poulsen til hende igien og slog hende atter i sin venstre Side, som hun ej kunde erindre enten var med Kiep eller icke, som de andre Vidner bedst kunde forklare og fick hun da og nogle Slag og tillige sparkede med sine Fødder, da hun lå på Jorden ;¹¹⁾ så kom Peder Michelsens Kone, Maren Pedersdatter og en anden Kone ved Naufn Sidsel Lauritsdatter og hialp hende op, såsom hun ej kunde rejse sig self, og Maren Pedersdatter fuldte hinder på Hjemvejen, til hendis Mand kom imod dennem og Sidsel Lauritsdatter tilligemed hindis Mand fuldte hinde hiem og hjalp hende i Senge, måtte så Vidnet legge i Sengs i fire Ugger og stedse ligge på sin Ryg af Årsage, hun var så forslagen, hun ej kunde legge på nogle af hendis Sider, så gik hendis Mand til Hyum Præstegård og fick tvende Plastre at lægge på sine Sider og Dråber og Drick at indtage, hvoraf hun kom sig noget, som skeede på fjerde Ugge efter hun var slagen, det hun ej rettere kunde erindre, og så fandt hun Forbedring og kunde vende sig i Sengen; men anden Dagen efter hun var slagen, var hindis Mand på Vestervig og klagede over N. P.s Medfart imod hende, og da fick hand hjem med sig både Drick og Smørrelse, som hun brugte, hvoraf hun fandt ingen Hielp så snart, førend hun fick det fra Hyum Præstegård, og ellers beklagede Vidnet, hun var en Stømper de Dage, hun levede, over samme Niels Poulsons Medhandling endog der var ingen Huul i hendes Side, mens hun mente at være forstødt inden i sig, såsom hun icke kunde tåle at fortære Melck eller tilreed Mad, men Fisk, Kiød og tør Mad kunde hun spise lidet af om Dagen, dog ikke Tiendeparten så meget som tilforn, og så snart Middagen er forbi, må hun til Sengs om Eftermiddagen. - Og berettede efter Spørgsmål af Commissionen, at hun icke

⁹⁾ Af Vidneførselen i Røn, 4. Maj 1722, jfr. Anf. Skr. P. 304 fl.

¹⁰⁾ Med hendes Vidnesbyrd stemmer Fisker Mads Poulsons; han tilføjer, at N. P. kom drukken ned til Stranden, og at han bar en ”Torn-Kiep, formedelst hand lammede”. P. 174.

¹¹⁾ Da han havde mishandlet Konen, råbte han: Haf nu det, din gulle Teve. – Anf. Skr. P. 181.

blev siufnet, efter at hun hafde bekommet bemeldte Slag og medfart, hvilket hendes Udsiggende Margrete Jensdatter erbød sig ved sin Eed at bekræfte, om det hende noget Sinde måtte blive tilladt og pålagt.”¹²⁾

To Dage efter at Overfaldet havde fundet Sted, gik Lavsmændene Peder Nielsen, den overfaldnes Mand, og Jep Ovesen til Vestervig og meldte, hvad der var sket, samt tilføjede, at hvis ikke Niels Poulsen blev drevet ud af Byen eller fængslet, så nødtes de til at gå fra Røn alle, da ingen vidste Livs Frist for ham.¹³⁾

På Mollerups Befaling kørte da ufortøvet Ridefogden Christen Pedersen og Tjeneren Niels Dyr til Røn efter Niels Poulsen, som de også traf og bragte med sig tilbage, dog uden Bånd.¹⁴⁾ En Times Tid efter Solnedgang kom de med ham. Assessor Mollerup sad inde i Stuen og skar Kviste og Knopper af et Stykke Træ. 3 fremmede Herrer var netop til Stede, Kaptejn Claus Grevenkop af Viljerup, Kaptejn Smith til Lyngholm og Provst Goische. Egentlig skulde Niels Poulsen have været lagt i Jern, men de var lånt ud, og Mollerup bestemte sig så til at bruge ”dend polske Bucke” på Grevenkops Forslag.¹⁵⁾ Han spurgte Kaptejn Smit, om han havde hørt, at nogen ved den Fængslingsmåde var kommet til Skade. Kaptejnen svarede Nej. Men Provst Goische advarede Mollerup. ”Lad det Narrerie fare,” sagde han, ”hand er en gammel og stympet Mand.”¹⁶⁾ Det nyttede dog ikke. Lidt efter red Kaptejn Smit sin Vej, og Mollerup og Grevenkop gik ud i Gården. Der stod Anders Grøn, Søren Ladefoged, Mads Ladekarl m. fl. med Niels Poulsen imellem sig. Som Tilskuere stod i Køkkendøren Fadebordspigen Marie Magdalene Kampmann. På Mollerups Ordre begav man sig til Malekamret, hvor Niels Poulsen blev bukbundet efter Grevenkops Anvisning. Andreas Podemester fra Toustrup fortalte siden, at Mollerup kom med noget ”Rye”, som nogle Gange blev lagt under Niels Poulsens Hænder og under Bindslerne, før han blev bundet. Da Hænderne var bundet sammen om Håndledene, blev han lagt på Ryggen i Halmen og blev derpå med Magt bøjet sammen af Søren Ladefoged, der satte sit Knæ for på ham og tvang de sammenbundne Hænder ned over Knæerne, hvorefter det omtalte Stykke Træ blev stukket ind under Knæene og over Armene - alt dette uagtet Niels Poulsen var en stiv og vanfør Mand! Der blev nu kastet nogle Dækkener over ham, og Mollerup forlod Malekamret med de Ord: ”Lig nu og sved på det, du haver fået, og bed Gud

om Nåde, at hand vil omvende dig til et bedre Levnet.”¹⁷⁾

Der ymtes siden om, at det gav et Knæk, da Niels Poulsen blev bundet; men om det var fra hans Ryg eller Ben eller fra de Spåner, han lå på, kunde man ikke sige.

I denne ynkværdige og skrækelige Stilling lå Staklen til næste Morgen (Søndag), da Anders Grøn efter gentagen Begæring fik udvirket hans Løsladelse. Mollerup gav Ridefogden Nøglen til Malekamret, og Søren Ladefoged og Mads Ladekarl løste Niels Poulsen af de pinefulde Bånd. Så bragte de ham en Læskedrik og noget Mad. Lidt efter kom Degnen Jens Bøddicher (Bøcher) og Kapellanen Hr. Hendrich Birch (el. Bæk) af Bodum over til ham i Malekamret og spurgte ham, ”hvordan han behagede dette Logement”; han svarede : ”icke housomt.” ”Dermed foreholdt Vidnet (Jens Bøcher) ham de ham mange Gange gifne Påmindelser til Forbedring med Råd og Formaning af dette herefter at lade spørges Omvendelse, hvortil han (Niels Poulsen) svarede ganske sagte og stille Ja, og kunde Vidnet vel se, at Niels Poulsen var ikke aldeles frisk, og bad hand Vidnet, da han udragte hans egne Been, at han vilde løse hans Hosebånd, hvortil Vidnet ved Begæring formåede hosværende Mads Ladekarl, som var mere kyndig derom, at hand løste det.”¹⁸⁾ Straks efter gik Jens Bøcher til Kirken for ”at forrette sit Embede”. Døren blev lukket efter dem. Endnu en Nat måtte Delinquenten tilbringe i Malekammeret.

Søndag Middag rejste Mollerup til Snapsting i Viborg. Næste Morgen blev han tilset af Ridefogden og Søren Ladefoged, og førstnævnte lod da straks en Seng varme til ham, ”thi hand var noget kold om Hænder og Fødder,” hvilket ikke var underligt, da nemlig Hænderne var faldet døde ned på ham, efter at Båndene var løst. Efter Ridefogdens Ordre bar Karlene Villads Nielsen af Randrup og Svend Andersen Niels Poulsen fra Malekamret; det var ham nemlig umuligt at gå.

”Niels Poulsen,” sagde Ridefogden, ”nu skal I komme op i en Seng og få varm Øl.” ”Jeg ved ikke, om jeg kan komme så langt,” svarede Staklen, der stønnede og gav sig, mens de bar ham.¹⁹⁾ Da han var kommen i Seng, fik han på Forlangende noget varmt Øl og talte så lidt med Folkene. Lidt senere, da de kom for at se til ham, fandt de ham på Gulvet på en Dyne; ”hand vilde ladet sit Vand, som og var tilsiune på Gulvet. Men som hand ikke var self mægtig at komme i Sengen igjen, hjalp vi ham op. Og noget derefter så fornåm vi nok, at hand ikke var ret vel, men nærmede sig til Døden, alligevel jeg hafde det ikke tænkt, så kaldede vi Folkene til

¹²⁾ Kallske Samling, Fol. 171 p. 165-172: Retsmøde i Viborg 14. Juni 1723.

¹³⁾ Anf. Skr. P. 311.

¹⁴⁾ P. 328.

¹⁵⁾ P. 154.

¹⁶⁾ P. 255, 253 og 246.

¹⁷⁾ P. 157.

¹⁸⁾ p. 231.

¹⁹⁾ p.231.

os, som var nærmest ved Hånden, og jeg gik hen at ville hente Deignen.”²⁰⁾

Det var ikke fri for, at den gode Ridefoged var lidt nervøs. Da han kom ind til Degnen, udbrød han: ”Broder, jeg tror, at Niels Poulsen vil himle.” Degnen: ”Da for Guds Skyld, forsøm ikke hans Salligheds Sag.” Ridefogden: ”Præsten ligger siug.” Degnen: ”Da er der nok så mange Heste og Vogne på Vestervig, der i en Hast kand fare til Helligsøe efter Hr. Jens.” Ridefogden: ”Vilde hand bie ham så længe! Vil du ikke være så god at gå ind med og se til, hvordan du ynder ham.” Degnen svarede ”Ja gierne”, og da de kom ind i Kammeret ved Porten, så de Niels Poulsen ligge død i Sengen.²¹⁾

Dødsfaldet vakte stor Bestyrtelse. Ridefogden, som i Mollerups Fraværelse skulde tage sig af Sagen, turde ikke lade foretage lovlig Syn over den døde; han kaldte 4 af Godsets Bønder til og lod dem syne ham; det var Peder Jenssen i Seiersbøll, Svend Andersen i Randrup, Niels Lund og Niels Jenssen i Tygstrup. Synet blev da også derefter. Ridefogden tog Lagenet til Side og knappede den dodes Skjorte op ved Halsen og Håndledene! Mærkelig nok kunde han senere ikke erindre, om Mændene så Niels Poulsen på Ryggen; og det var jo slemt; thi man fortalte, at hans Ryg var bleven knækket under Fængslingen. Ligsynet var i hvert Fald ikke Provst Goische tilpas; han nægtede rent ud at kaste Jord på den afdøde ”inden foregående Syn og Dom efter Ritualen.”

Kisten blev så hensat i åben Grav på Kirkegården, og således stod den fra 17de til 23de April ved Solens Nedgang. Den Dag vendte Mollerup tilbage fra Snapstinget; og på hans Befaling blev så Graven tilkastet af Staldkarl Jens Terchelsen, Ladekarlene Peder og Mads samt Peder Røgter. Præsten og Degnen fik intet at vide derom - før næste Morgen. Da fortalte en frisk Jordtue på Stedet, hvor Niels Poulsen var nedsat, Degnen om den Mørkets Gerning, der havde fundet sin Afslutning ved Nattetide.

Birkefoged Morten Christensen forholdt sig passiv. Han var sandsynligvis tidligere Tjener hos Mollerup og derfor i Lommen på ham.²²⁾

Denne Begivenhed blev gjort til Genstand for en kriminel Undersøgelse. En Kommissionsdomstol blev nedsat, bestående af følgende Herrer: Chr. Rathlow til Gersdorfslund, Etatsråd og Jægermester; Matthias Poulsøn til Bistrup, Etatsråd og Landsdommer i Nørre Jylland; Chr. Herman Helverschou til Iirupgård, Justitsråd; Jens Jørgensen Seerup, Justitsråd og Amtmand; Chr. Braëm, Justitsråd og Landsdommer i Jylland; Friderick Kiær til Børglum Kloster, Cancellie Råd; og endelig Thøger Reenberg til Ristrup, Landsdommer i Nørre Jylland.

Tre af disse Herrer kalder Mollerup i et af sine skriftlige Indlæg under Forhørene for ”mine udmeldede trende gode Mænd”. Det var Herrerne Poulsen, Helverschou og Reenberg. Hvad der forstås ved dette Udtryk er ikke klart, da der intet tales derom i det kongelige Commissorium. Det synes efter Udtrykket ”udmeldede Mænd” at dømme, som om Mollerup ved sær kongelig Gunst har fået Ret til at udpege 3 af Dommerne.

Aktor var Cancellie-Assessor Lucas Kieruif.

Under Forhørene førte Mollerup en Del Vidner, som forhen var blevne forhørte ved et Forhør, der blev afholdt af Birkefoged Morten Christensen i Røn. Dette Forhørs Udsagn, ved hvilke Vidnerne var ubetinget i Mollerups Favør med en passende Nedrakning af Niels Poulsen, forlangte Assessor Kierulf afvist med den Motivering, at de var fremkomne under et ulovligt Forhør, som Mollerup havde brugt til ”på dend Døde i sin Graf at lige dend Beskiemmelse, som hand aldrig var i Live saggivet for eller nu med upartiiske kand gotgiøres til hans Pågribelses Årsag.”²³⁾ Angående Vidnerne påstod Kierulf, at der blandt dem var: 1. Avindsmænd; 2. Saggivere og interesserede; 3. de, som ikke kand holdes for at være efterrettelige; 4. alle villige og in summa ikke ført på nogen Ret i dend afdødes levende Live.²⁴⁾ Kommissionen resolverede, at Forhøret blev ”icke anderledes af Comm. andtaget end såvidt det rører om afgangne Niels Poulsens Forhold til Margrethe Pedersdatter og stemmer overens med Vidnernes personlige Udsigelse derom til Commis.”²⁵⁾

Medens Forhørene skred frem, kom der en kongelig Ordre til Assessor Kierulf om at undersøge Mollerups Sag til følgende 5 Punkter:

Memorial. 1. For ongefær 2 à 3 År siden vare toe Aggerboekvinder på Vestervig at giøre Dags Gierning, hvilke kom ind i Kiøckenet eller Brøgerset, og der fandt noget Hunning, som de åd, hvorover Assessor Mollerup er bleven så vreed, at hand ved Søren Ladefouged |:dend samme som fuldførte Executionen over dend afdøde Niels Poulsen |: skal have ladet bemeldte Quinder Misserabel prygle, så dend eene, nemlig lille Josephs Datter på Røn, 2 à 3 Dage derefter skal være død; dend anden lever endnu, herom haver Vidner 2 à 3. Soldater.

2. Een Aggerboe Quinde, som reede formelig til Barsel skal af bemeldte Hr. Assessor self være slaget med en Kiep eller Tyrepisk tvert over Magen, så hun, så snart hun kom hjem, skal have føed et døedt Foster, herom ligeledes Vidner, og er Konen levendis.

3. Peder Skippers Kone i Agger har bemeldte Hr. Assessor ladet i Halsjernet vest ved Vestervig Kirke sætte, fordi hun skiændtes

²⁰ p. 331.

²¹ p. 219

²² p. 221 og 100.

²³ p. 205.

²⁴ p. 207.

²⁵ p. 215.

noget med Peder Dyr, hans Søstersøn, ved Fisker Huset.

4. Mod en Studiosum, som prædikede i Vestervig Kircke og af Prædikestoellen oplæste en kgl. Forordning, har bemeldte Assessor talt højt i Kircken og skal have sagt disse Ord: læs hvad os vedkommer deraf og lad det andet Sladder udeluches, foruden at hand under Prædichen og Guds Tieniste med høj Røst skieldte en Quinde, som kom i Kierchen og under Sangen har slaget hans egen Dreng etc.; men som det er over et År siden Mollerup talte til Studenteren i Kirchen, vil det observeris, at der bliver Tilladelse at vidne derom, som ellers er mod Loven.

5. Deelt mellem Bønderne i Agger Klittag, som de årlig slår efter hans Tilladelse, og har Agger Sogn sådant Eng og lit Aggermark, at M. derpå årlig kand græsse hans Øksen og Agger Sogn har Høe til deres Kreaturer, som er tvert imod M^s førte Vidne, og Agger Sogn må give hannem mere anseelig Græspenge årlig end nogen troer.

Hvilke Dokumenter er læst udi Commissionen i Viborg d. 17 Aug. 1723. Producent udi Commissionen holdt i Lemvig dend 22. Sept. 1723.²⁶⁾

På disse Spørgsmål findes der Svar i den i det følgende gengivne Dom; og man ser deraf, at Mollerup har gjort sig skyldig i store Overgreb og Ulovligheder for flere Punktets Vedkommende.

Mollerup følte sig ingenlunde tilfreds med den Måde, hvorpå Cancellie Assessor Lucas Kierulf ledede Forhørene. Han fremsatte derfor flere Gange i sine skriftlige Indlæg grove Fornærmelser mod denne og beskyldte ham for at øve personlig Forfølgelse mod sig. Men Dommen gav ham ikke Medhold heri, så lidt som i noget af, hvad Mollerup anførte til sit Forsvar.

For at konstatere, i hvilket Omfang Mollerup havde forgrebet sig på Fæstebøndernes Jorder og uretmæssigt havde krævet større Afgifter, end Fæstebrevene lød på, blev der optaget en Mængde Tingsvidner. Men trods det vældige Omfang, Sagen derved fik, nåede Kommissionen dog til Ende med sit Arbejde så betids, at Dommen kunde afsiges den 21. Januar 1724. Der var bleven udtaget Stævning den 27. Maj 1723. En Mængde Vidner blev indstævnedes for Kommissionen, som holdt sit første Møde i Viborg den 14. Juni 1723. Processen varede altså kun i godt 7 Måneder, hvilket efter vor Tids Retsplejes Praksis er forbavsende hurtigt. Forhørsudskrifterne spænder over 2292 Foliosider. Mollerup blev dømt til Fortabelse af sit rørlige og urørlige Gods samt til en Mængde Erstatninger til de forurettede.

Da Dommen var faldet, blev der givet kgl. Befaling til Amtmand Friderich Birchenbusch om at foretage Sequestration af Mollerups Ejendom.²⁷⁾ Inden den kunde finde Sted, blev der tilstillet Amtmanden en Kontrakt mellem afgangne Fru Cornelia Bichers og P. N. Mollerup af Dato 21. Marts 1705. Af denne, som skal gengives i det følgende, fås et interessant Indblik i Mollerups Færd overfor Joachim Irgens Enke, et Indblik, som i nogen Grad udfylder det Billede af Mollerup, som Processen giver. Heller ikke det tjener til hans Fordel. I Følge Trap stod Mollerups Søn, Oberst J. Mollerup, senere som Ejer af Vestervig Kloster. Her skal ikke godtgøres, hvorledes han blev det. Måske har han afkøbt Kongen det forbrudte Gods for en Del af dets Værdi.

Bilag I.

Commissionsdommen

over

ASSESSOR PEDER NIELSEN MOLLERUP
til Vestervig Kloster.²⁸⁾

”Omendskiønt Assessor Peder Nielsen Mollerup under Commissionen foregiver, at afgangne Niels Paulsøn skal dend 9de April 1722 have slaget Peder Nielsens Hustrue Maren Pedersdatter på Røn, så hun troedis icke til Livet, og at hand des årsage, som Husbond haver ladet Niels Poulsen pågribe, og fængsle, så findes dog icke, at sligt ved nogen Besigtelse, som ske burde, eller anden tilbørlig Loumål er giordt beviislig, og forfuldt entten før, eller strax efter Niels Poulsen er vorden fængslet, og derfor icke kand anseeis, som en Louforsvarlig Adgang, og tilladelig Årsag til at binde Niels Poulsen, mindre til at binde ham på dend Måde, som skeed er, og endnu allermindst at lade ham sidde i sine Bånd, indtil han der udi er bleven aldeelis Udførmed, og endelig der af fanged sin Bahne, og Død;

Og som Assessor Mollerup ey alleene under det ved Sønder-Nørreherreders Ting på Mors førde Tingsvidne af 14 December 1722 og 11 Januarij 1723, samt de for Commissionen aflagde Vidnesbiurd, er overbeviist, men hand end og Selv under forberørte Tingsvidne Persohnlig for Retten haver tilstanden, Selv at have været overværende, og befalet hans tvende folch Søren Ollesen Ladefoged, og Mads Lade-Karl at binde Niels Poulsen på dend hårde, og uforsvarlige Måde, som skeed eer, og erbudden sig at ville svare både til Dens Persohner og Dens Gierminger i så Måde; Og med foranførde Tingsvidne og Commissionsforhør er bleven beviist, at Niels Poulsen er d. 11 April 1723²⁹⁾ af Assessor Mollerups Folch bordtførde fra hans Huus på Røn, og samme Dags Aften piinligen, og uforsvarligen bleven bunden, først med stricher om begge hans Hænder tvært over hin anden, og

²⁶⁾ Kallske Samling, Fol. 171 p. 352.

²⁷⁾ Kallske Samling, Folio 171, p. 2309 fl.

²⁸⁾ Kallske Samling, Folio 171, p. 2293 fl.

²⁹⁾ skal være 1722.

siden hans Legeme sammenbøved, og hans Arme således samlede af Søren Ladefoged, og Mads Ladekarl med Magt trechet, og tvungen need over hans Knæer og et Træ stuchet igiennem over hans sammenbundne Arme og under hans Knæ, der efter i sådan hård, og utilladelig fængsel Assessor Mollerup haver ladet Niels Poulsen henligge fra dend 11 April om Aftenen, da hand blev bunden, og indtil den 12te, Dagen efter ohngefehr Klocken 11 for middag, uagtet de adskillige Forestillinger, som efter foranfødte Tingsvidner, og Commissions Forhørs formeldende er skeed til ham, om dend fare Niels Poulsen kunde være udi, formedelst den således strenge Adfærd imod ham; De førde Vidner og fører dette til Indhold, at da Stricherne bleve løsskårne på Niels Poulsen forbenefnte d. 12 April, faldt hans Hænder døde ned på ham ved siden, er og siden befunden på Beene, Låre, og Arme sorteblåe og blodspændt, og omsidder af sådan hårde Medfardt død dend 13 April nest efter; Og omendskiøndt det af Sagens Omstændigheder kand erfaris, at det icke haver været Assessor Mollerups forsæt at Skade Niels Poulsen til Døde, så haver dog hans aldeelis utilladelige Fængselsmåde væred Årsage udi Niels Poulsens Fatale Død.

Og som Assessor Mollerup efter Niels Poulsens Død, haver desforuden aldeelis egenmyndig omgåed med hans Jordefærd, og da Præsten efter sit Påberåbende på Ritualen negtede at kaste Jord på Niels Poulsens Liig, Samtyckt at hans Graf om Aftenen silde er af hans egne Folch bleven tillugt uden nogen Jordspåkastelse af Præsten, så bør Assessor Mollerup for sådan sit Høyst-strafværdige Forhold, formastelse imod Loven, og grove Forseelse, at have ald sin Boelslod, rørendis og urørendis, hvor som helst dend findes til Kongen efter Loven forbrudt, og for sin ulovlige Medfardt som Husbond icke mere nyde de friheder, som Loven giver privilegerede Persohner med hals, og hånd over sine Tjenere, og deslige efter Lovens 3de Bogs 2 Capt. 7de Art:

Derforuden bør hand betale 500 Rdl., hvorpå oprettes en Fundatz, deraf Niels Poulsens umyndige Børn, og Afkom, efterdi hans Encke er gift, nyder Rentten årlig, så længe nogen er til; når da ingen af dem meere er til, bør samme Rentte årligen d. 13 April Uddelis til de fattige i Agger Sogn, af Stædets Sognepræst, i Provstens, og ti af de bedste Mænds Overværelse, hvilken Capital 500 Rdl., alletider skal blive stående, som første Prioriterit i Westervig Hovedgård.³⁰⁾

Og på det Niels Poulsen icke skal siunes at være kommen af Dage som et Udædisk eller Kattersk Menniske, formedelst han icke haver nydt dend Hæderlighed med Jords Påkastelse, som Loven, og Ritualen tillægger dem, som dør Christeligen og i dend Lutherske Religion, så bør

Sognepræsten i Vestervig Kirche gjøre en Tale til Meenigheden af Prædickestoelen til Niels Poulsens Lempis forsvar, og handthævelse i så måde.

Og som Søren Ladefoged, og Niels³¹⁾ Ladekarl på Vestervig så ubetænksom haver efterkommet dens Husbonds Assessor Mollerups Befaling at binde, og således hårdeligen medhandle Niels Poulsen, da de icke ere pligtige at efterkomme dens Husbonds Befaling, uden så vidt Lou og Ræt kand være gemäss, Da som de vel bandt Niels Poulsen, men icke hafde magt at lade ham løs igien, og således icke kunde hindre hans Død, som ved Længden af hans Fængsel, og Bånd siunes meest at være forårsaget, de derfor icke kand anseeis aldeelis ustraffelige, Så bør Søren Ladefoged, som haver bruet største Magt med Niels Poulsen at binde, for sådan sin forseelse arbejde i Skub-Kæhren i Fridericia i et År, og Mads Ladekarl 6 Måneder, samt betale til Niels Poulsens Arfvinger hver fuld Mandeboed tvende 18 Lod Sølf under Nam, og Lovens videre Tvang.

Hvad sig angår dend Post om Klitte-Taget, da som Assessor Mollerup self for Commissionen haver tilstanden at have deelt det imellem sine Bønder i Agger Sogn, og tilladt Dem at slåe det med høe Leer, og segle, efter det som Lemvigs Commissions Forhør d. 22 Sept. 1723 udviiser, foregivende derhos, at det Skeede for at Skåne de Klitter, som ligger nærmest Vester Hauf, endskiøndt det efter de førte Vidner, og Siun anderledis befindes, men som det icke står i Assessor Mollerups magt at give nogen Tilladelse i så måde imod Loven, så kand hand for sådan sin dristig Forgribelse imod Kongens Lou icke undgå Straffen efter dends pagr. 981 Art 29de, Dersom Dens Kongelig May^t icke vil lade Nåde gå for Retten.

Hvad angår Peder Skippers Koene Maegrette Pedersdatter, som for mange År siden blev sadt udi Gabestocken, fordi hun skjældede Mollerups Søster-Søn Peder Dyhr. Da omendskiønt Loven udi visse tilfælde giver Husbonden Myndighed og Magt at Straffe med Gabestocken, så og at sætte i fængsel på Vand og Brød i nogle Dage, hvorved Vedkommendis ære icke fornærmes, så dog efterdi Maegrette Pedersdatter både blev straffet med Hug på Kroppen, og derforuden blev sadt i halsjern, så bør hun til Oprejsning for denne sin formenende Spot, og for dend times tiid, hun stod i Gabestoecken så vel selv som Manden Peder Skipper have Deris påboende huus frie udi fire År for Hou-Arbejde, og ald anden Afgift.

Hvad Afgift, Landgilde, og andet Mollerup beviislig haver oppebåren af en Deel i Agger Sogn meere end ske burde efter Dens i hænde havende fæstebreve, da som Bondens fæstebrev er en Contract mellem Husbonden og ham, som de på begge Sider bør lade sig være efterrættelig, så er

³⁰ Anm. Kapitalen står til Dato i Vestervig Kloster, og nulevende Efterkommere af N. Poulsen nyder Renten deraf.

³¹ skal være Mads.

Mollerup pligtig igjen at svare, og erstatte Eenhver af de forurettede alt hvad med Quittingen kand beviises at hand for meget haver oppebåret, og Bønderne efterdags ei at påbyrdes meere Udgift, end Dens fæstebreve tilholder.

Ligeledes bør Bunden tilbageleveres alle de Jorde, og Ejendomme, som ham mod sit Fæstebrev bevislig er bleven frataget.

Udi Haved, og Fiorden beholder Bønderne uformeent dend sædvanlig Fiskerie, som de af Arilds tiid haft haver, dog Vestervigs Eendeels Fiskeri her udinden u-præjudicerit, og sees ey at Mollerup uden Special Kongl. Allernådigst Tilladelse kand tvinge Bønderne til større Afgift, enten af Ejendomme, eller Fiskerie, end efter hands Skiøde, Adkomster og Jordebøgger, mindre kand han fordre og annamme meere af Agger Sogn for Lius, Klokker, og Jord på Kirkegården, end Loven almindelig tillader, hvorfor hand og Kiendis pligtig til vedkommende at svare alt, hvis hand på slig måde meere haver oppebåret, end hannem kunde tilkomme, og udi de øfrige Poster, som Actor udi sin Irettesættelse ey har påstanden anderledis, end at deraf videre ville viise Mollerups Forhold, så falder derpå ingen Kiendelse Mollerup til fornærmelse.

For hvilke store Forgribelser, eftersom General Fischalen haver haft føye, og Adgang at tiltale, og forfølge Peder Mollerup. Så efter dend Fischalen Allernådigst meddelte Instrux tilkommer General-Fischalen af dend Skyldiges Boelslod 300 Rdl., og Cancellie Assessor Lucas Kierulf, som af Dens Kongelig Mayst Allernådigst haver været anbefalet denne vidtløftige Sag, som Actor at udføre, bekommer iligemåder for sine Reiser, Møye, og Bekostninger, hvorpå en Special Reining udi Commissionen er indleverit, og Modereret til = 1000 Rdl., Derhos, at de af Peder Mollerup udi sidste Replique af 17de Januarij brugte Expressioner, samt Beskyldninger mod Assessor Kierulf ey bør komme hannem til mindste hinder, og fornærmelse i nogen Måde.

Iligemåde til de Kongl. Allernådigste Anordnede Commissarier = 1200 Rdl., og à parte til Justitzråd Seerup for sin Rejse til Siunet på Klittaget = 100 Rdl., og Cancellie Råd Kier, som fremfor de andre Commissarier har haft længste Reise = 100 Rdr.: tilsammen 1400 Rdl. Og endelig til Commissions Skrивeren for de Udtogger, som til Actors Efterretning er bleven udfærdiget: 30 Rdl.

Hvorned vi Allerunderdanigst formoder Hans Kongelig May^{ts} til os ergangne Allernådigste Befalninger Allerunderdanigst, og Allerhøjsommeligst af os ere efterlevet, Som vi videre til Dens Kongelig: May^{ts} Allernådigste og behageligste Gotfindende Allerunderdanigst indstiller:

Wiborg, dend 21 Januarij Anno 1724.

G. Rathlow. M. Poulsen. C. Helverschou.

J. J. Seerup. Chr. Braem. Fr. Kiær. Th. Reenberg.

Vi haver denne af Eder unanimiter Afsagte Domb hermed Allernådigst approberit, at I Dend måe publicere og Vedkommende giøre bekiendt.

Skrevet på vort Slot Kiøbenhafn dend 18 February 1724.

Friederich R.

F. Rostgård.

På forindførte Allernådigste Domb var påskreven efterfølgende:

Denne af hans Kongl: May^{tt} Allernådigste Confirmerede, og afsagde Domb, er af mig Allerunderdanigst læst, og ellers ved Rettens Middel her på Vestervig loulig forkyndet dend 22 Marti 1724.

P. N. Mollerup.

Iligemåde haver jeg Herritzfoged Winther, med 2de hosværende Mænd, forkyndet denne Allernådigste Domb for Sørren Ladefoged, og Mads Lade-Karl udi Deris Arrest på Vestervig dend 22de Marti 1724.

N. Winther.

For så viit mig som Sognepræst angår giordt bekiendt.

A. A. Winding.”

Bilag II.

Contract Revers
mellem

CORNELIA BICHERS og PEDER NIELSEN
MOLLERUP.³²)

”Vi underskrefne, jeg Cornelia Bichers afgangne Joachim Irgens efterleverske, og jeg Peder Nielsen Mollerup Kgl. May^{ts} Cammer Assessor, kiendes og hermed giøre vitterligt, at som næstleden År nogen Fortrydelse, og Uenighed imellem os har begyndt og været angående forstrands Rettigheder udi Agger Sogn, og der indkomne Vrag, hvilket jeg Cornelia Bichers formener under min Strand Forpagtning fra Rente Cammeret burde høre, og Assessor P. Nielsen formedelst bekomne Privilegier sig har antaget, desligeste angående nogle Kircher, og Tiender med tilhørige, som Peder Nielsen har søgt Indførsel udi for nogle sig tilhandlede Obligationer, og på videre Betaling hos mig giordt præntion;

Så ere vi nu formedelst Adskillige gode Venners imellemhandling, om alt os til Dato imellem vorne, bleven med hinanden venligen forligte, og forenede. Thi forbinder vi os hermed og belover, at alt hvis hidtil passerit er, hvoraf nogen præntion til Udgift eller Fortræd for retten Parter

³² Kallske Samling, Folio 171, pag. 2320.

kunde afvokse, skal aldeles være ophævet, Død og magtesløs, så skal og ingen af os enten skrive eller tale noget til den andens Skade eller Værste, mindre at falde hinanden besværlig med nogen præntion, eller søgning, under hvad prætext det end være kunde, hverken ved sig selv eller andre, og ej heller give andre Anledning dertil, men altid skal søge og befordre den ene den andens beste af yderste Flid; Så i Henseende til forskrefne og til en Taknemmeligheds Erkiendelse, for dend af velædle Frue Cornelia Bichers mod mig forhen beviiste Høflighed og videre belovede Gunst, og bevågenhed, belover jeg Peder Nielsen Mollerup at give velbemeldte Frue Cornelia Bichers årlig hendes Lifs Tiid dend Summa 400 Rdl., som jeg hermed forbinder mig, min Hustrue, Børn og Arfvinger, en for alle og alle for en, rigtig at betale og fyllest levere til velbemeldte Frue Cornelia Bichers, eller hendes Ordre her udi Kiøbenhafn udi god gangbar Dansk Myndt til hver Års 11 Juni, og 11 December, hver Gang dend halfve Deel, som med dette indeværende År 1705 således tager sin Begyndelse, så at dend første Termin til førstkommende 11 Juni af mig betales,

men som denne Contract, Løfte og Forpligtelse skal ved Frue Cornelia Bichers dødelig Afgang ophøre, så at når hun ved Døden er afgangen, og alt hvis forhen til hendes Dødsdag var forfalden er rigtig til Fyldest betalt, så skal denne Contract

Revers icke allene da cassis og tilbageleveris, men og aldeles være død, kraftesløs og af slet ingen Værdi i hvor den findes og Assessor P. N. Mollerup og hans Arfvinger uden al Præjuditz og Skade udi alle optænkelige Måder, til hvilken Ende dend skal forblive under begge vores Forsegling i Convolut udi Mons^t Wolf Sigmundt Hassius, Casserer ved det Vestindiske Compagnie hans Giemme og Forvaring, eller om han forinden ved Døden måtte afgå, da lige så uåbnet at leveres til en anden trofast Mand, men ingenlunde udi min, Cornelia Bichers Gemme må være, at ej derpå efter min Død nogen Forhold (?) skulle giøres, eller videre Fortræd opvokse; at alt forskrefne af mig Cornelia Bichers og mig P. N. Mollerup, min Hustrue, og Arfvinger ubrødeligen, og på god Troe og Love oprigtig holdes, og efterkommes skal, haver vi dette med vores egne Hænders underskrift og Signeters Hostryckelse bekræftiget og venligen ombedet velædle og velærværdige Magister Frantz Testrup, Sognepræst til Hellig Geistes Kirche her i Kiøbenhafn så og ædle mons^t Wolf Sigmund Hassius, Casserer ved det vestindiske Compagnie med os til Vitterlighed at underskrive og forsegle.

Actum Kiøbenhafn dend 21 Marti 1705.

C. Bichers Peder N. Mollerup

L. S.   L. S.

Til Vitterlighed efter Begiæring.

Fr. Testrup. W. S. Hassius.”